

Status for arbeidet med tiltaksplan for Oslofjorden og plan for oppfølging i 2022

Osloregionens faggruppe
klima og miljø
11. januar-22

Jon Lasse Bratli
Fagdirektør Miljødirektoratet

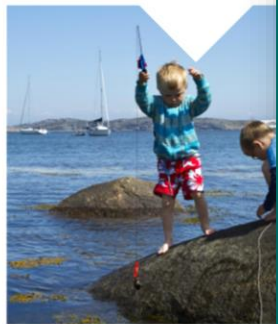
Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med aktivt friluftsliv

16.10.2019

Forslag til helhetlig plan Oslofjorden

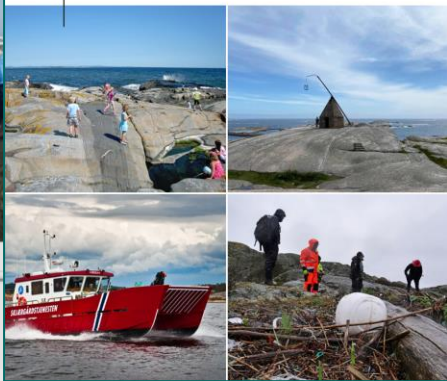
Ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv

Klima- og
miljødepartementet

Tiltaksplan

Helhetlig tiltaksplan for en
ren og rik Oslofjord med
et aktivt friluftsliv

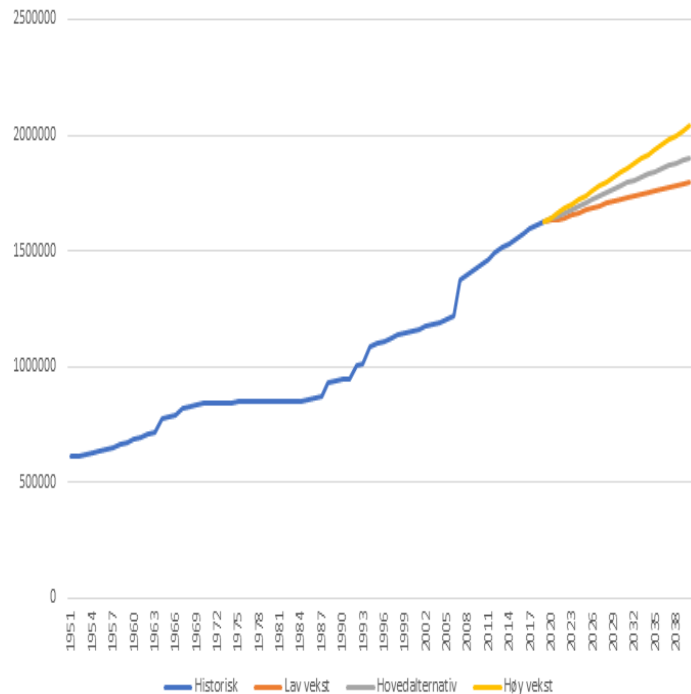
- Enstemmig anmodningsvedtak i Stortinget april 2018 (til regjeringen)
- Innspillskonferanse nov 2018
- Oppdrag fra KLD til Mdir om å lage forslag til plan feb 2019
- Omforent forslag fra direktoratene 1. desember 2019
- Regjeringens Oslofjordplan 30. mars 2021
- 63 tiltak og 19 punkter for kunnskapsinnhenting

MILJØ-
DIREKTORATET

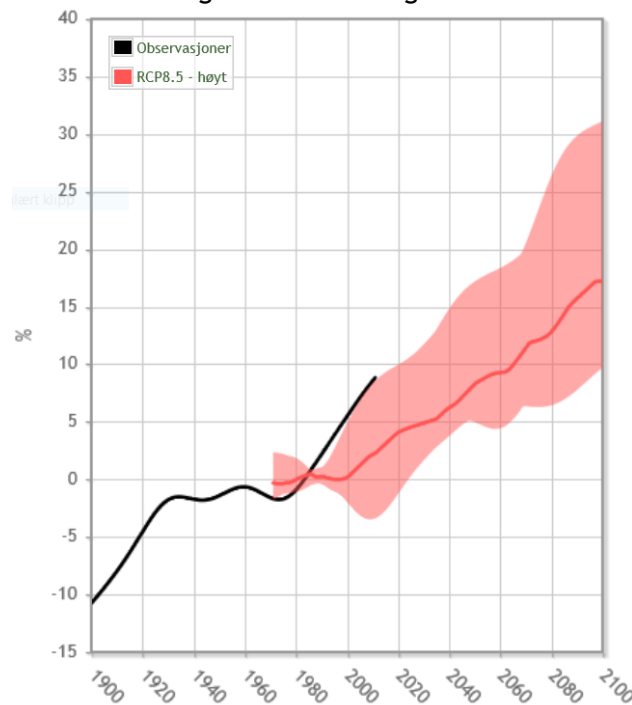
Drivkrefter :

Befolkning

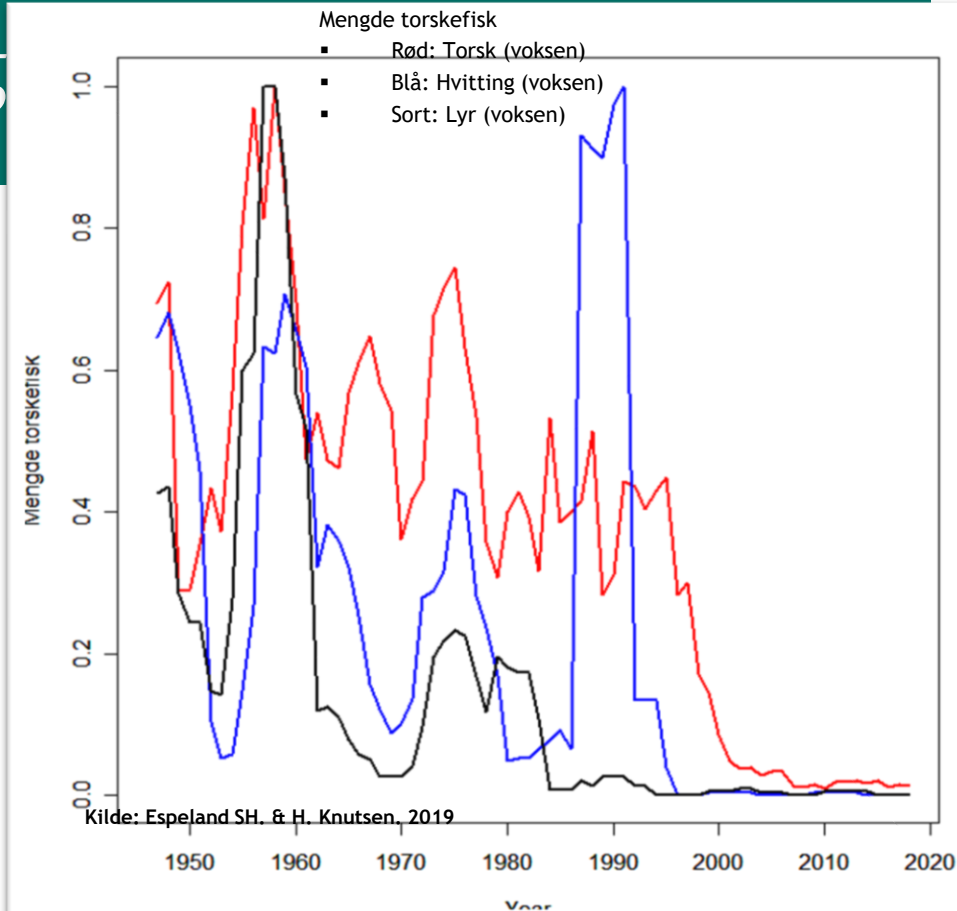
Klima

Utvikling i nedbør for region Østlandet.

Tilstand og påvirkning

- Miljøtilstanden er svært alvorlig
 - Torsken er nesten borte
 - Tareskogene og ålegressengene forsvinner
 - Store fjordområder med død fjordbunn
 - Friluftsliv blir hindret av privatisering og stengsler
- Påvirkning
 - Landbruk og avløp er de største bidragsyterne til overgjødning og nedslamming av fjorden.
 - Miljøgifter gjør at fisk og skalldyr ikke kan spises i noen områder
 - Trålfiske er en påvirkning på bunnliv og fisk
 - Bit-for-bit nedbygging av strandsonen

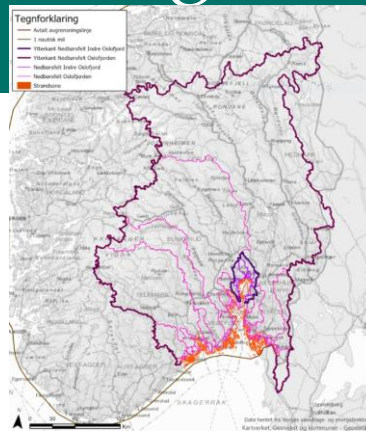
Hovedbudskap

- *Samordna innsats på tvers av kommunar, næringar og samfunnssektorar er naudsynt for å nå målet om ein rein og rik Oslofjord.*
- *Vekt på å **samordne, supplere og forsterke** alt det positive som skjer for å ta vare på miljøet i og ved Oslofjorden.*
- *Etablere eit Oslofjordråd der eg saman med ordførarane og fylkesordførarane vil sjå til at tiltaka blir gjennomført slik planen legg til grunn.*

Oppbygning og avgrensning av tiltaksplanen

Tiltaksplanen er delt inn i 7 innsatsområder.

- Innsatsområde 1-5 - tiltak for å bedre **miljøtilstanden**, jf vannforvaltningsplanene
- Innsatsområde 6 - tiltak for å fremme et aktivt **friluftsliv**
- Innsatsområde 7 - tverrgående tiltak for en helhetlig forvaltning av Oslofjorden - **areal**

Totalt 63 tiltak + 19 kunnskapstiltak

Sentrale tiltak - miljøtilstand

- Strengere håndheving av krav til utslipp av **avløpsvann** + tilsyn
- Utrede **nitrogenrensing** - krav
- **Regionale forskrifter** for jordarbeiding (pløying)
- Revidere **gjødselfareforskriften** for å redusere avrenning av gjødsel
- Rydde opp i sedimenter med **miljøgifter**
- Fortsatt tiltak mot fiske av **torsk** - forbud
- Vurdere regulering av **trålfisket** ved evaluering av kysttorsktiltak i 2022

Sentrale tiltak, friluftsliv og areal

- Ordning med **juridisk bistand** til kommuner - ulovligheter innmark/utmark
- **Statlig sikring** av friluftslivsområder
- Etablere **kystsonenettverk** - kompetanse kystsoneforvaltning
- Sikre streng praksis av PBL-bestemmelse om byggeforbud
- SF setter av ressurser til tettere oppfølging av kommunenes **dispensasjonspraksis** i strandsonen

KLD etablerer et Oslofjordråd

- Alle har et ansvar for å gjøre det som er nødvendig.
- KLD vil derfor etablere *Oslofjordrådet*
- Oslofjordrådet skal:
 - Møtes hvert år
 - Dokumentere status for tiltakene
 - Utveksle erfaringer
 - Sikre oppfølging og framdrift av de ulike tiltakene

Om Miljødirektoratets rolle

- Sekretariat for Oslofjordrådet
- Kontakt: Jon Lasse Bratli og eyvor.kristin.aas@miljodir.no, vannseksjonen
- Ansvar for opplegg for rapportering av tiltak til Oslofjordrådet
- Ansvar for 33 tiltak der vi er virkemiddeleier alene eller sammen med flere andre tiltakshavere
- Koordinere alle sektorer og kommuner sine innspill til oppfølging
- KLD koordinerer internt i sitt dep og er pådriver ovenfor andre dep

Fordeling av tiltak på aktørene

- KLD (19)
- KMD (8)
- SD (7)
- LMD (2)
- KUD (2)
- HOD (1)
- Miljødirektoratet inkl SNO (33)
- Kystverket (9)
- Landbruksdirektoratet (8)
- Statens vegvesen (6)
- Riksantikvaren (5)
- Fiskeridirektoratet (5)
- Sjøfartsdirektoratet (5)
- NVE (2)
- Mattilsynet (1)
- Forsvarsbygg (1)
- SSB (1)
- Fylkeskommune (11)
- **Kommune (21)**
- Statsforvalter (11)
- Havforskningsinstituttet (2)
- IUA: Interkommunale utvalgene mot akutt forurensing (1)
- Kystvakten (1)
- Havneansvarlige (1)
- Vegeiere (1)
- Friluftsråd (1)
- Politiet (1)
- Norsk maritimt museum (1)

Regjeringens plan, del 5

Innsatsområde 1: Redusere utslipp fra kommunalt avløp og avløp i spredt bebyggelse

T 1	Strengere håndheving av eksisterende krav i regelverket for utslipp av kommunalt avløpsvann og avløpsvann fra spredt bebyggelse	Miljødirektoratet
statsforvalteren
T 2	Redusere mengden overvann og annet fremmedvann som tilføres avløpsnettet gjennom krav i utslippstillatelser og kommunale handlingsplaner for avløpssektoren	statsforvalter i samarbeid med kommunene
T 3	Bidra til økt rensing av forurenset overvann gjennom etablering av rutiner for tømning av sandfang for å redusere utslippene av forurenset overvann til fjorden	Statens vegvesen
kommuner
T 4	Sikre at utslipp fra avløpsanlegg for spredt bebyggelse og mindre tettbebyggelser renses i tråd med rensekravene i forurensingsforskriftens kapittel 12 og 13, slik at miljømålene etter vannforskriften kan nås innen 2027, og senest innen 2033. Dette er også en føring i de Nasjonale føringene for arbeidet med oppdatering av de regionale vannforvaltningsplanene fra Klima- og miljødepartementet av 19. mars 2019	kommuner

Ansvar for et tiltak – hva betyr det?

- Den som står «øverst» har hovedansvar for framdrift, innfylling av tiltakskort og samarbeid med andre ansvarlige for tiltaket - bestilling er sendt

- Framdrift og konkretisering

Konkretisere tiltaket; Lage plan for gjennomføring inkl beskrive samarbeid (tiltakskortet)

Forankring i egen linje; Bidra til å sikre budsjett; Bidra til juridiske avklaringer

- Samarbeid og medvirkning

Ta initiativ til samarbeid om tiltaket og følge opp

Legge til rette for medvirkning/Veilede/informere/dialog med andre der det er relevant

- Gjennomføring!

- Tiltakskortene er grunnlag for rapportering til Oslofjordrådet innen sommeren 22

[Tiltak: T4,

Sikre at utslipp fra avløpsanlegg for spredt bebyggelse og mindre tettbebyggelser renses i tråd med renskravene i forurensningsforskriftens kapittel 12 og 13, slik at miljømålene etter vannforskriften kan nås innen 2027, og senest innen 2033. Dette er også en føring i de [Nasjonale føringene for arbeidet med oppdatering av de regionale vannforvaltningsplanene](#) fra Klima- og miljødepartementet av 19. mars 2019

Fremdriftsansvarlig etat (den etat som står øverst på lista over ansvarlige i tiltaksplanen):	<u>Kommuner-Asker</u>
Ansvarlig etat:	Forvaltning og service, Vann og vannmiljø
Kontaktperson:	Sebastian Aas Wik
Andre ansvarlige etater:	
Konkretisering av tiltaket: Mange av de ca. 4200 private avløpsrenseanleggene i Asker tilfredsstiller ikke krav satt i lokal forskrift. En del av disse anleggene ligger forholdsvis nær eksisterende offentlig avløpsledning og bør derfor knyttes til offentlig avløpsnett. Det antas at ca. 1000 boliger kan tilknyttes kommunalt avløp gjennom pålegg fra kommunen. Det antas videre at ca 2000 boliger og hytter som ligger samlet i ulike områder, kan knytte seg til kommunalt avløp ved å etablere fellesløsninger i privat regi eller i samarbeid med kommunen. Denne gruppen vil kreve betydelige investeringer i infrastruktur med kommunal standard. De resterende ca. 1200 boliger og hytter ligger så spredt og så langt fra kommunalt ledningsnett at de vil fortsette å ha private avløpsløsninger. I Temaplan for Vann og vannmiljø har vi definert følgende strategi for spredt avløp: Alle private avløpsanlegg skal få en tilfredsstillende renseløsning gjennom oppgradering eller tilknytning. Strategien innebærer å innhente informasjon om alle private anlegg gjennom kartlegging og tilsyn. Hus i nærhet av offentlig avløpsledning vil pålegges å knytte seg til denne. Samlinger av husstander som ligger langt fra kommunale avløpsledninger knytter seg til kommunalt avløp ved å etablere fellesløsninger i privat regi eller i samarbeid med kommunen. Der hvor tilknytning ikke er mulig, skal avløpsanleggene oppgraderes for å tilfredsstille dagens renskrav.	
Beskrivelse av prosess, behov for involvering, forankring osv: Temaplan Vann og vannmiljø skal erstatte tidligere hovedplaner i gamle Røyken og Hurum kommuner, samt kommunedelplan vann i gamle Asker kommune. Temaplan Vann og vannmiljø gir føring for overordnede grep innenfor vann- og avløpssektoren i Asker. Temaplan Vann og vannmiljø ligger under kommuneplanen i planhierarkiet i kommunen, og skal kunne ut i egne handlingsplaner. Temaplanen består av et kunnskapsgrunnlag, faglige utredninger, samt et hoveddokument. Både kunnskapsgrunnlaget og fagutredningene er bygget opp etter de fagområdene virksomheten Vann og vannmiljø har ansvar for. Temaplan Vann og vannmiljø er ute på høring med høringsfrist 28.11.2021 og forventes vedtatt i kommunestyret første kvartal 2022. Temaplanen skal ha en planperiode på 12 år, men det legges opp til en rullering hvert fjerde år.	

Og så til 10 000 kr spørsmålet

- Redder vi Oslofjorden med denne planen?
- I hvert fall godt på vei, men avhenger av hvor godt tiltakene blir gjennomført
- Stramme regionale forskrifter på landbruk + strengere gjødselvarereforskrift
- Krafttak på avløpssiden, ledn.nett + P/N/org. stoff rensing
- Større grad av opprydning i forurensa sediment
- Stramme tiltak på fiske/tråling og vern av områder
- Skjerpet praksis i K for minsket nedbygging
- Mer frigjøring av friluftsområder